Optimum Group™
Labels & flexible packaging solutions

FIT FOR FUTURE

ALLES WAT JE MOET WETEN OVER DE NIEUWE PPWR WETGEVING

Waarom komt de Europese Commissie met de PPWR?

Waarom wordt de PPWR-wetgeving ingevoerd?

De huidige Europese verpakkingsrichtlijn is er volgens de Europese Commissie (EC) niet in geslaagd de exponentiële toename van verpakkingen effectief aan te pakken. Het is de bedoeling van de EC om de groei van de economie los te koppelen van het gebruik van (fossiele) grondstoffen voor verpakkingen en het negatieve effect daarvan op het milieu.

Naar aanleiding van de in 1994 geïntroduceerde richtlijn zijn ook veel verschillen ontstaan in de manier waarop deze door de lidstaten is geïmplementeerd, wat tot een ongelijk speelveld heeft geleid. Hoewel de recyclingpercentages in de Europese Unie zijn gestegen, groeit de hoeveelheid geproduceerd afval volgens de Europese Commissie sneller dan de feitelijke recycling.

De hoeveelheid afval – voornamelijk van verpakkingen voor eenmalig gebruik - steeg in de afgelopen tien jaar met meer dan 20%. In lijn met de Europese Green Deal wil Europa verpakkingen en afvalmanagement aanpakken, om tot een schone, duurzame en uiteindelijk circulaire economie te komen.

Wat is het doel van de PPWR-wetgeving?

Het voornaamste doel van de PPWR-wetgeving is om de impact van verpakkingen op het milieu in Europa te verlagen. Met als stip op de horizon een volledig circulaire verpakkingsstroom in 2050. Een belangrijk onderdeel hierbij is het creëren van een gelijk speelveld voor producenten, importeurs, recyclingbedrijven en lokale overheden. In alle Europese landen moeten dus dezelfde eisen voor verpakkingen, dezelfde labels op verpakkingen en dezelfde definities gaan gelden. De algemene hoofdstrategieën zijn: REDUCE, REUSE en RECYCLE. En wel in die volgorde. Dus we moeten eerst verminderen, daarna proberen te hergebruiken en dán pas kijken naar optimale recycling.

Enkele specifieke punten:

- Alle verpakkingen moeten recyclebaar zijn conform de EU-criteria voor Design for Recycling (art.6, lid 4, sub a).
- Verpakkingen moeten zo licht mogelijk worden uitgevoerd (art. 10) en de loze ruimte in transportverpakkingen mag maximaal 50% bedragen (art. 24)
- Het gebruik van gerecyclede materialen in verpakkingen wordt vanaf 2030 verplicht en in de jaren daarna stapsgewijs verhoogd.
- Op iedere verpakking moeten weggooi-instructies worden aangebracht over hoe deze te scheiden is en worden inzamelingsmiddelen gestandaardiseerd.
- Bevorderen van herbruikbare verpakkingen.

"Design for Recycling"

Wat is Design for Recycling?

Alle verpakkingen die op de markt worden gebracht moeten per 2030 recyclebaar zijn. Uiterlijk 1 januari 2028 publiceert de Europese Commissie richtlijnen voor design for recycling, inclusief zogenaamde Recycling Performance Grades (RPGs). Dit zijn recyclebaarheids-scores, uitgedrukt in het percentage van het gewicht van de verpakking dat recyclebaar is. Deze gaan vanaf 2030 gelden.

Vanaf 2030 mogen alleen verpakkingen van klasse A, B en C op de markt worden gebracht. Dit betekent dat er geen verpakkingen met een recyclebaarheid van minder dan 70% op de markt mogen worden gebracht. In de tabel op de volgende pagina is uitgewerkt waar de verpakkingen aan moeten voldoen volgens de huidige PPWR opzet.

De RPG's kennen 3 klassen:

- Klasse A: 95% recyclebaar of meer.
- Klasse B: 80% recyclebaar of meer.
- Klasse C: 70% recyclebaar of meer.

Jaren	RPG	Recyclebaar gewicht	Recycled at Scale (RaS)	Toegestaan op de markt
2030	A	95%	*n.v.t.*	✓
	B	80%	*n.v.t.*	✓
	C	70%	*n.v.t.*	✓
2035	A	95%	**Recycle at scale (RaS)** score is A, B of C (A B C)	✓
	B	80%		✓
	C	70%		✓
2038	A	95%	**Recycle at scale (RaS)** score is A, B of C	✓
	B	80%		✓
	Beschouwd als niet-recyclebaar	70%	Voldoet niet aan de RaS score	✗
		<70%		✗

Voor **heel Europa** gaan dezelfde ontwerpregels gelden.

Een **Recycling Performance Grade** is gebaseerd op de recyclebaarheid per gewicht van een verpakkingseenheid.

Een **Recycled at Scale (RaS) score**, toont of dat type verpakking in de praktijk ook écht wordt gerecycled. De RaS-score geeft weer of er in Europa voldoende inzamel- en recyclingsystemen bestaan voor dat verpakkingstype.

A B C

RaS-score (Recycled at Scale score):

Er zullen in 2030 waarden worden vastgesteld voor elk scoringsniveau (A, B of C) op basis van de nieuw gedefinieerde ondergrenzen voor materialen. Vanaf 2035 is de RaS-score van toepassing. Waarom vijf jaar later? Eerst moeten producenten verpakkingen maken die technisch recyclebaar zijn (RPG). Daarna krijgt de recycling-infrastructuur tijd om zich daarop aan te passen. Vanaf 2035 geldt daarom pas de tweede stap: bewijzen dat deze verpakkingen ook op grote schaal worden gerecycled (RaS).

Vereiste verpakkings-administratie

Een weinig besproken maar cruciaal onderdeel van de PPWR is de documentatieplicht. Producenten en importeurs die meer dan 1000kg verpakkingen per jaar op de markt brengen moeten zich registreren in een nationaal register en een verpakkingsadministratie bijhouden waarmee zij kunnen aantonen dat hun verpakkingen voldoen aan de Europese eisen.

Dit gebeurt middels de conformiteitsbeoordeling (bijlage VII) en moet per verpakking leiden tot het ondertekenen van de conformiteitsverklaring (bijlage VIII). Essentieel hiervoor is een volledig en correct verpakkingspaspoort op basis waarvan al deze overwegingen kunnen worden gemaakt.

- Deze administratie moet op verzoek kunnen worden overhandigd aan de bevoegde toezichthoudende instantie.
- Dit betekent in potentie een enorme toename in administratieve last voor verpakkende bedrijven en ook nog eens voor een veel groter aantal verpakkende bedrijven. Want waar nu in Nederland wordt gekeken naar alle bedrijven die meer dan 50.000kg verpakkingen op de markt brengen, wordt die drempel vanuit de PPWR verlaagd naar 1.000kg!

Verpakkingsminimalisatie

Vanaf 1 januari 2030 moeten verpakkingen zo worden ontworpen dat gewicht en volume tot het noodzakelijke minimum beperkt blijven. Het gewicht, het volume en de lagen van de verpakking moeten rekening houden met de veiligheid en functionaliteit van de verpakking.

Deze PPWR-maatregel richt zich op het verminderen van zowel het gewicht als het volume van de verpakking om overmatige verpakking te voorkomen en onnodige lege ruimten te elimineren. Verpakkingen die alleen ontworpen zijn om het waargenomen volume van het product te vergroten, zoals dubbele wanden, dubbele bodems of onnodige lagen, zijn verboden.

Bovendien moet de aanwezigheid van lege ruimte, vooral tijdens het transport van goederen, geminimaliseerd worden. Ruimten gevuld met materialen zoals papiersnippers, luchtkussens, noppenfolie of andere opvulmaterialen worden gecategoriseerd als lege ruimte. Deze lege ruimte mag niet meer dan 50% van de verpakking beslaan.

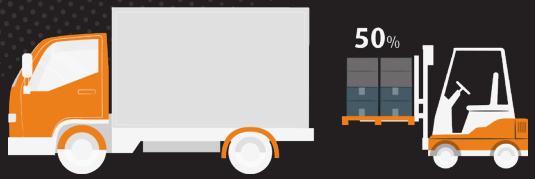

Vrijblijvend advies?

Ton Reichardt
Verpakkingsspecialist
ton.reichardt@optimumgroup.nl
+31 (0)6 51 21 77 30

Robbert-Jan Pos
Directeur Packsense
r.pos@packsense.nl
+31 (0)6 15 63 02 58

Optimum Group

Minimale hoeveelheid gerecycled materiaal

Vanaf 2030 moeten kunststofverpakkingen een minimale hoeveelheid post-consumer gerecycled materiaal (PCR) bevatten.
De vereiste percentages verschillen per toepassing en type kunststof. De Europese Commissie heeft deze waarden vastgelegd in artikel 7 van de PPWR en zal ze in de toekomst verder kunnen aanpassen.
Het doel van deze maatregel is het gebruik van circulaire grondstoffen te bevorderen en de afhankelijkheid van nieuwe kunststoffen te verminderen.
Naast het verhogen van het aandeel gerecycled materiaal stimuleert de PPWR in artikel 11 ook het hergebruik van verpakkingen.
Een verpakking geldt als herbruikbaar wanneer zij doelbewust is ontworpen, vervaardigd en op de markt gebracht om meerdere keren te worden gebruikt of hervuld voor hetzelfde doel.
De producent is verantwoordelijk voor het opzetten van hergebruiksystemen en moet de eindgebruiker informeren over de mogelijkheden om de verpakking opnieuw te gebruiken.

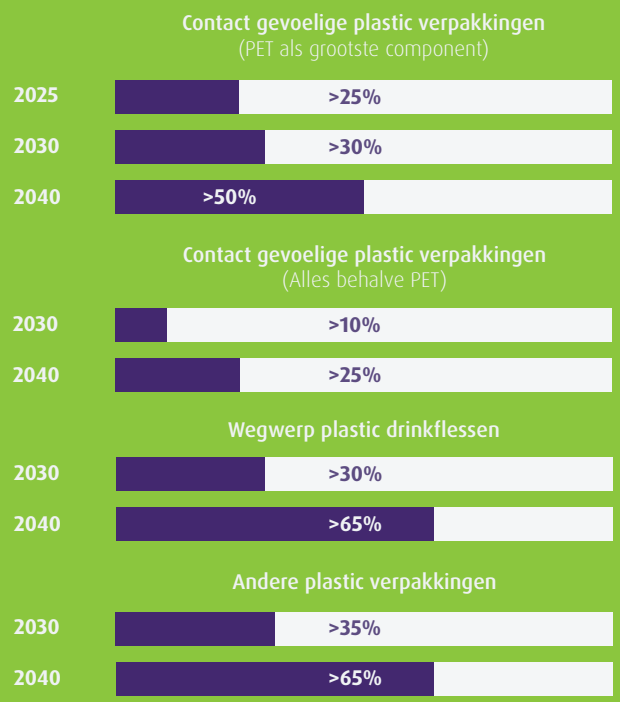

100% van de verpakkingen moeten recyclebaar zijn

De eerste cruciale maatregel van het PPWR bepaalt dat vanaf 1 januari 2030 alle verpakkingen, ongeacht de gebruikte materialen specifiek ontworpen moeten zijn met het oog op recycleerbaarheid.

Volgens het PPWR moet een verpakking aan de volgende criteria voldoen om als recyclebaar te worden beschouwd:

- De verpakking moet ontworpen zijn om te kunnen worden gerecycled.
- De verpakking kan op een effectieve en efficiënte manier gescheiden worden ingezameld.
- De verpakking moet naar een welomschreven afvalstroom kunnen worden geleid zonder de recycleerbaarheid van andere afvalstromen in gevaar te brengen.
- De verpakking moet in die mate recycleerbaar zijn dat de resulterende secundaire grondstoffen van voldoende hoge kwaliteit zijn om de primaire grondstoffen te vervangen.
- Mogelijkheid tot grootschalige recycling (vanaf 2035).

Uniforme Labeling en Symbolen

De PPWR wil dat consumenten verpakkingen eenvoudiger kunnen scheiden en recyclen, om vervuiling in de materaalstromen te verminderen. Hiervoor zijn de volgende regels opgesteld:

Vanaf 2028 worden verpakkingen voorzien van pictogrammen die aangeven uit welk materiaal ze bestaan en hoe ze moeten worden weggegooid. Deze pictogrammen sluiten aan bij de symbolen op inzamelcontainers en kunnen worden aangevuld met QR-codes voor extra informatie.
Voor statiegeld- en herbruikbare verpakkingen komen universele pictogrammen, waarvan het ontwerp in 2026 door de Europese Commissie wordt vastgesteld.

Daarnaast moet elke lidstaat uiterlijk 1 januari 2029 een statiegeld- en retoursysteem invoeren voor plastic drankflessen en metalen verpakkingen tot drie liter. Deze systemen moeten zorgen voor een gescheiden inzameling van minimaal 90 % per jaar.

- Weggooi-instructies worden gestandaardiseerd op zowel de verpakking als inzamel-middelen (op materiaalniveau).
- Statiegeldverpakkingen krijgen uniforme labels.
- Labels/codering laten de herbruikbaarheid van de verpakking zien.
- Specificaties voor labelling t.a.v. claims over ‘gerecycled content’ en ‘biobased content’.
- Labels moeten eenduidig en niet misleidend zijn.

Composteerbare en Biologisch afbreekbare verpakkingen

De PPWR stelt duidelijke voorwaarden voor biologisch afbreekbare, biogebaseerde en composteerbare verpakkingen. Deze mogen alleen worden ingezet wanneer zij voldoen aan erkende Europese normen en geen belemmering vormen voor bestaande afvalstromen.

Biogebaseerde kunststoffen zijn kunststoffen waarvan de grondstoffen afkomstig zijn uit biomassa.

Thuiscomposteerbare verpakkingen moeten binnen twaalf maanden volledig afbreken onder natuurlijke omstandigheden, zonder schadelijke resten achter te laten.

Composteerbaarheidsnormen voor industriële en thuiscompostering worden op EU-niveau geharmoniseerd.

Composteerbare verpakkingen mogen de verwerking van bioafval niet verstoren of andere materiaalstromen vervuilen.

Lidstaten kunnen eisen dat zeer lichte plastic draagtassen voldoen aan de eisen voor industrieel composteerbare verpakkingen.

Een complex thema

Composteerbaarheid is niet altijd automatisch 'beter'. Biogebaseerd betekent niet hetzelfde als composteerbaar. Het eerste zegt iets over de herkomst van het materiaal, het tweede over de einde-levensfase.
Veel misvattingen ontstaan doordat deze begrippen door elkaar worden gebruikt.
De PPWR helpt om hier duidelijkheid en een eenduidige normering in te brengen, zodat producenten en consumenten beter kunnen begrijpen wat werkelijk duurzaam is.

Tijdlijn van de PPWR

2025

- Alle EU-lidstaten moeten een actief EPR-systeem hebben.
- Normen voor composteerbaarheid thuis en in de industrie herziening voorzien in 2025–2026.

2026

- Lidstaten die 80% inzameling bereiken, kunnen tijdelijk uitstel aanvragen van de verplichting tot invoering van statiegeldsystemen.
- Uitvoeringshandeling tot het invoeren van nationaal register voor verpakkers wordt beschikbaar.
- Richtlijnen voor hergebruik doelstellingen worden gepubliceerd.
- Er zal een methode worden opgesteld om de validiteit van labels voor gerecyclede inhoud te certificeren.

2027

- Een methode voor de berekening van hergebruikdoelstellingen zal worden gepubliceerd.

2028

- Statiegeldregelingen moeten worden ingevoerd in alle lidstaten voor specifieke verpakkingstypen.
- Gedelegeerde handelingen voor de berekening / verificatie van het gerecycleerde materiaal zullen worden aangenomen.

2029

- Criteria voor de Design for Recycling richtlijnen worden vastgesteld.
- Een model voor de differentiatie van de heffingen te betalen door producenten, gekoppeld aan de nieuwe prestatieklassen zal worden vastgesteld.
- Enkel geregistreerde verpakkers mogen verpakkingen op de markt brengen en moeten deze gaan melden in het register.

2030

- Basisscores voor recycling (A, B, C) worden geïmplementeerd zonder RaS-scores.
- Een methodologie voor de Recycles at scale (RaS) score wordt ontwikkeld.
- Minimumnormen voor verpakkingsafmetingen en verhouding lege ruimte treden in werking.
- Eerste vereisten voor gerecycled materiaal worden vastgesteld voor verschillende soorten verpakkingen.

2031

- De doelstellingen van de lidstaten voor het verminderen van verpakkingsafval moeten opnieuw worden beoordeeld.

2035

- De Recycled at scale (RaS) scores voor gradaties A,B en C worden geïntroduceerd.
- Lidstaten moeten verpakkingsafval met 10% verminderen.

2038

- Recycling Performance Grade (RPG) C is verboden op de markt vanwege strengere normen voor recyclebaarheid.

2040

- Doelstellingen voor hergebruik van alcoholische en niet-alcoholische dranken en andere herbruikbare verpakkingen treden in werking.
- Pictogrammen op de verpakking en etiketten met digitale gegevens worden verplicht.
- Koffiecapsules en theezakjes voor eenmalig gebruik moeten voldoen aan de richtlijnen van Design for Recycling.
- Alle lidstaten moeten verpakkingsafval met 5% verminderen.
- Scherpere doelstellingen voor hergebruik van zowel drankverpakkingen als andere transport- en verkoopverpakkingen.
- Lidstaten moeten verpakkingsafval met 15% verminderen.
- Hogere eisen voor gerecyclede materialen voor relevante verpakkingstypen.

Blijf op de hoogte van alle ontwikkelingen rondom de PPWR-regelgeving

Volg ons op sociale media, bezoek regelmatig onze website en schakel onze experts in om up-to-date te blijven met de nieuwste trends en ontwikkelingen op het gebied van duurzame verpakkingen en recycling.

Scan de QR-code voor de laatste ontwikkelingen

Onze hoofdkantoren

OG Benelux
Toermalijnstraat 12c
1812 RL Alkmaar
Nederland
+31 (0) 85 273 23 33
info@optimumgroup.nl

OG Germany
Schwarzer Weg 8
26215 Metjendorf
Duitsland
+49 (0) 441 96 26 - 0
info@optimumgroup.de

OG Nordics
Haraldsvej 39
8960 Randers SØ
Denemarken
+45 (0) 20 28 75 11
lon@flexoprint.dk

Optimum Group™
Labels & flexible packaging solutions

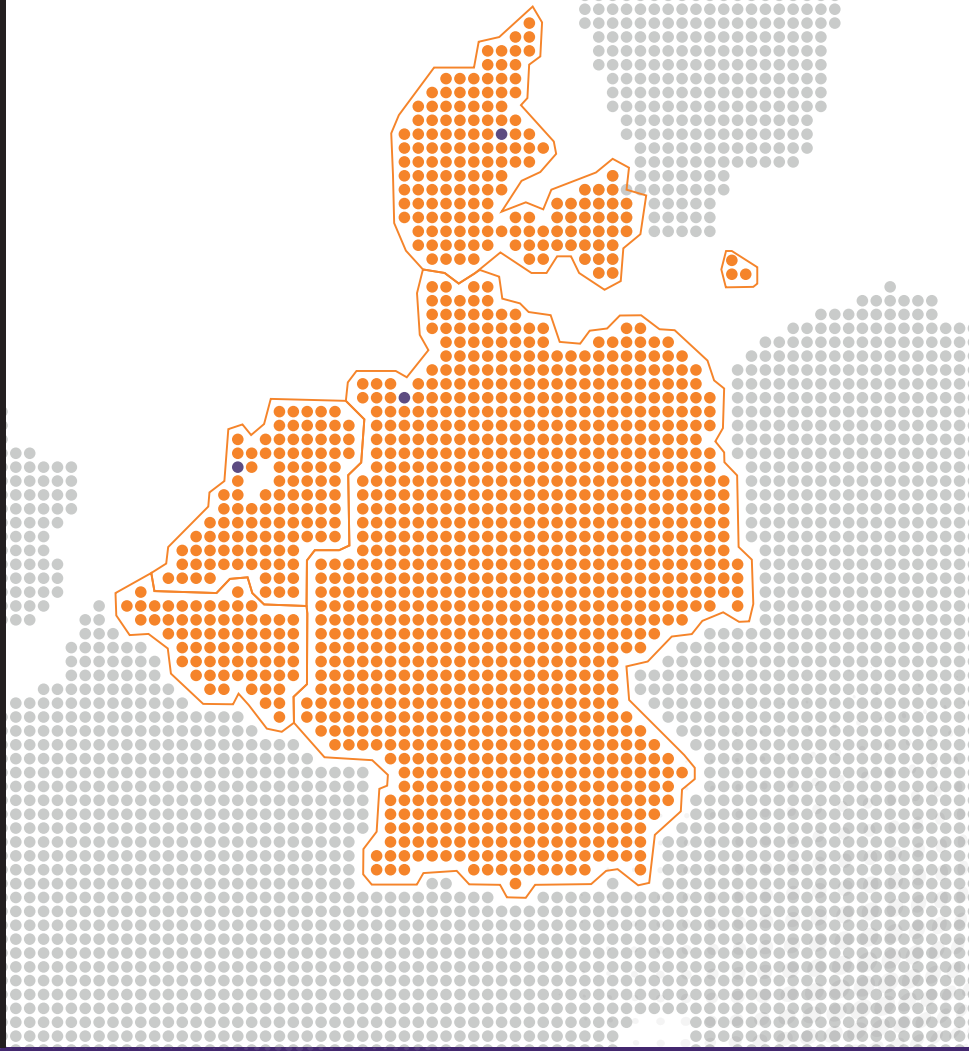

"Together we change the future of labels & flexible packaging solutions."